

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ Σ. Δ. Γ.

ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Μόλις εσυχροτήθηκε η Έπιτροπή που θα έπεξεργαστή την αναθεώρηση του Συντάγματος για να την υποβάλει στην Έθνοσυνέλευση, το Συμβούλιο του Σ.Δ.Γ. έστειλε το ακόλουθο υπόμνημα με τις απόψεις του Συνδέσμου για την τροποποίηση μερικών άρθρων σχετικὰ με τὴ γυναίκα :

ΠΡΟΣ ΤΗΝ 25/ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ

(Υποεπιτροπήν Δημοσίου Δικαίου Ἑλλήνων).

Κύριοι,

Τὸ ἡμέτερον Σωματεῖον, τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς συστάσεώς του (1920) παρακολουθεῖ τὴν νομοθεσίαν καὶ τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν γυναίκα καὶ τὸ παιδί διατάξεις της, καὶ προσπαθεῖ δι' ὑπομνήματων νὰ ἐπιστή-

σῃ τὴν προσοχὴν τῶν νομοθετῶν ἐπὶ τῶν αἰτημάτων τοῦ ὀργανωμένου γυναικείου κόσμου, λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀποταθῇ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τὴν παράκλησιν, ὅπως λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπόψεις μας ἐπὶ τινῶν τροποποιήσεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ποὺ ἀφοροῦν ἰδιαιτέρως τὴν γυναίκα καὶ τὸ παιδί.

Εἰς ὅλα τὰ νεώτερα Δημοκρατικὰ Συντάγματα διδεται ἰδιαιτέρα προσοχὴ εἰς τὸ ζήτημα τῆς θέσεως τῆς γυναικὸς ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ παντοῦ σχεδὸν ἐπεκράτησεν ἡ ἀπόψις, ὅτι ἡ γυναίκα πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς πολίτης, ἐν ἰσοτιμίᾳ μετὰ τὸν ἄνδρα, νὰ μὴν ἔχῃ δηλαδὴ μόνον ὑποχρεώσεις φορολογικὰς πρὸς τὸ Κράτος, ἀλλὰ καὶ δικαιώματα, καὶ εἰδικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι· καὶ δικαίωμα τῆς ἐπὶ ἴσοις ἔροις μετὰ τοὺς ἄνδρας σταδιοδρομίας της ὡς δημοσίου ὑπαλλήλου. Ἡ ἀντίληψις αὕτη διευτυπώθη

εις τὰ μεταπολεμικά Συντάγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ τελευταία, ἔπως τὸ Ἰσπανικὸν τοῦ 1931 καὶ τὸ Τουρκικὸν (Συντακτικὴ πράξις τοῦ 1934). Δέν εἶναι ἀσκοπον δὲ νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, Δημ. Γούναρης, ἤδη τὸ 1920 εἶχε προτείνει εἰς τὴν Γ'. Ἐθνοσυνέλευσιν τὴν ἰσοπολιτείαν τῶν γυναικῶν. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα τὸ ἐποῖον σήμερον ἐδίδρασκεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας περιλομβάνον εἰς τὸ σχέδιον τοῦ μεταρρυθμιζομένου Συντάγματος τὴν διάταξιν ταύτην, θὰ εἶναι συνεπὲς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀειμνήστου Ἰδρυτοῦ του.

Ἄφ' ἑτέρου, τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου τῶν γυναικῶν εἰς τὰς Δημοσίας ὑπηρεσίας πρέπει νὰ καθορισθῆ οὕτως, ὥστε ὁ νόμος νὰ μὴ δύναται ν' ἀποκλείσῃ γυναικας ἐκ δημοσίων θέσεων, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ τοὺς ἄρρενας συναδέλφους των.

Πρὸς αὐτὸ ἔσον νὰ τροποποιηθῆ ὡς ἐξῆς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος :

Α'. Νὰ προστεθῆ εἰς τὸ κείμενον ὡς α'. παράγραφος ἡ ἐξῆς : «Οἱ Ἑλληνες πολῖται ἀδιακρίτως φύλου, αἱ συμπληρώσαντες τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ τὰ σώματα τῆς αὐτοδιοικήσεως».

Β'. Εἰς τὴν ἐν ἰσχύϊ α' παράγραφον (ἤδη β') μετὰ τὰς λέξεις «πολίται Ἑλληνες» νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις «ἀδιακρίτως φύλου».

Γ'. Εἰς τὴν ἐν ἰσχύϊ α' παράγραφον (δ' ἤδη) νὰ προστεθοῦν μετὰ τὸ «Πολῖται εἶναι ὅσοι» αἱ λέξεις «ἀδιακρίτως φύλου».

Τὸ ἄρθρον 24 παράγραφος 1 νὰ διατυπωθῆ οὕτω : «Ὁ γάμος...κράτους, καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων τῶν δύο φύλων».

(Ἄρθρον 119 τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος).
Εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ νὰ προστεθῆ ἡ ἐξῆς παραγραφος : «**Ἡ μητρότης διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προστασίαν τοῦ Κράτους.**»

Τὸ ἄρθρον 36 παράγραφος 1 οὕτως : «Ἡ Βουλὴ σύγκαιται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἰχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν, ἀνεξαρτήτως φύλου κτλ».

Ἐπίσης νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ κατοχυρωθῆ συνταγματικῶς ἡ προστασία τῆς νεαρᾶς ἡλικίας διὰ τῆς προσθήκης εἰδικοῦ ἄρθρου, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος :

«Ἡ νεότης πρέπει νὰ προστατεύεται ἐναντίον πάσης ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐγκαταλείψεως, ἠθικῆς, πνευματικῆς ἢ σωματικῆς.

Ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια ταῦτα αἰτήματα τοῦ γυναικείου κόσμου τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ θελήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἰμῶν νὰ εἰσηγηθῆ τὰς ἀνωτέρω μεταρρυθμίσεις.

Ἡ Πρόεδρος Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
Αὔρα Σ. Θεοδοτοπούλου Καλλιόπη Σγουροῦ

* *

Τὸ Συμβούλιον ἀποφάσισε ἐπίσης νὰ λάβῃ μέρος σὲ μίαν ἐπιτροπὴν γυναικείων ὀργανώσεων πού θὰ

συμπράξουν για μερικά ώριμα ζητήματα. Η ανάγκη αυτή της συνεργασίας μας ήταν πάντα αισθητή και κάθε φορά που παρουσιάζεταν μια ανάγκη επείγουσα για να επιτύχουμε ώριμα αιτήματα γίνονταν, από μέρος μας μια έντατική προσπάθεια για να επιτύχουμε τη σύμπραξη και άλλων γυναικείων οργανώσεων.

Η εργασία αυτή θα γίνεται στο εξής συστηματικά μέσα σε μια μόνιμη **Γυναικεία Επιτροπή Συνεργαζομένων Οργανώσεων** που δέχτηκαν να συνεργαστούν πάνω στα εξής ζητήματα :

1. **Ίσοπολιτεία.**
2. **Εργασία της γυναίκας.**
3. **Ειρήνη.**
4. **Δημοκρατικές ελευθερίες.**
5. **Κατάργηση της θανατικής ποινής.**